

A Kúria a dr. Firtkó Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás megfizetése iránt a Szegedi Járásbíróságon 21.G.40.139/2014. szám alatt folyamatban volt, és a Szegedi Törvényszék 2.Gf.40.016/2015/4. számú ítéletével befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperes részére 650.000 (Hatszázötvenezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá 530.000 (Ötszázharmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felek között 2007. január 15-én a ... szám alatti fogyasztási helyre vonatkozóan közüzemi szerződés jött létre villamos energia nem lakossági árszabás szerinti szolgáltatására, illetve vételezésére. Ez alapján az alperes mint elosztói hálózati engedélyes számlázta és szedte be a villamos energia felhasználásával kapcsolatos rendszerhasználati díjakat. A felperes a díjfizetési kötelezettségének eleget tett, az alperes által kiállított számlákat megfizette.

A felperes felkérésére eljáró ... Kft. vizsgálatát követően az alperes a 2013. december 3-án kelt levelében megállapította, hogy a felperes jogosult a közép/kisfeszültségű transzformátorhoz történő csatlakozásra, ezért helyesbítő számlát küldött a felperes részére, amelyben jóváírta a 2011. szeptember 1-től 2013. szeptember 30-ig terjedő időre megfizetett 4.769.087 forint rendszerhasználati díjat, a további igényét elutasította arra hivatkozással, hogy a követelés elévült.

A felperes módosított keresetében 4.348.790 forint, valamint

2.573.920 forint késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy az alperes nem tett eleget a 119/2007. (XII.29.) GKM rendelet (GKM rendelet) szerinti közép/kisfeszültségű transzformátorhoz való csatlakozásra jogosult rendszerhasználók 2008. március 31. napjáig történő azonosítására vonatkozó kötelezettségének, s nem teljesítette a GKM rendeletben foglalt díjkülönbözet 2008. április 30. napjáig történő visszafizetésére irányuló kötelezettségét sem. Erre tekintettel köteles a túlszámlázott összeg jogalap nélküli gazdagodás jogcímén történő visszafizetésére. Rámutatott, hogy e követelése nem a közüzemi szerződésből ered, ezért a 2007. évi LXXXVI. törvény (VET) 60. § (3) bekezdésében foglalt speciális elévülési idő nem vehető figyelembe, hanem az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 324. § (1) bekezdésében foglalt öt éves általános elévülési idő irányadó.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta, hogy a GKM rendelet által kötelezően előírt közép/kisfeszültségű transzformátorhoz történő csatlakozáshoz szükséges azonosítást a felperes vonatkozásában elmulasztotta. Érvelése értelmében azonban a hálózathasználati szerződésből eredő rendszerhasználati díj visszatérítése iránti igényre a VET 60. § (3) bekezdésében foglalt speciális elévülési időt kell alkalmazni, így a felperes követelése elévült.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében 4.438.790 forint, valamint 2.573.920 forint késedelmi kamat, továbbá a perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felperesi követelés nem a hálózathasználati szerződés megszegéséből ered, ugyanis az alperes átsorolási kötelezettsége jogszabályon alapul, ezért annak elévülésére nem a VET 60. § (3) bekezdése, hanem a Ptk. 324. § (1) bekezdésében meghatározott elévülési idő az irányadó. Szerződésszegésből eredő igény megállapíthatósága esetén is a Ptk. elévülésre vonatkozó szabályait kellene alkalmazni, mert a szerződésnek a GKM rendeletbe ütköző módon kiszámított rendszerhasználati díjra vonatkozó része jogszabályba ütközik és ezért a szerződés ebben a részben semmis. A VET 59. § (6) bekezdése alapján a szerződés semmisségéből eredő igényt a Ptk. szerinti általános elévülési időn belül lehet érvényesíteni, ezért a felperesi igény a szerződés részleges semmissége esetén sem évült el.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan pedig a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre kiterjedő hatállyal történő hatályon kívül helyezését és

az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében kifejtette, hogy a bíróság tévesen értelmezte a GKM rendelet 8. §-át, hiszen e jogszabályi rendelkezés része a felek között létrejött hálózathasználati szerződésnek, ezért az abban foglalt kötelezettség teljesítésének elmulasztása szerződésszegés. A felperes igénye tehát szerződésszegésből eredő kártérítés jogcímén érvényesíthető, amely követelés elévülési ideje a VET 60. § (3) bekezdése alapján egy év, ezért a felperes követelése elévült.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból jogszabálysértő.

A peres felek között nem vitásan villamos energia közüzemi szerződés jött létre. E szerződés rendezte a villamos energia elosztására vonatkozó hálózathasználat feltételeit is. Az alperes mint elosztóhálózati engedélyes a szerződés alapján volt jogosult számlázni és beszedni a felperestől többek között a rendszerhasználati díjakat. A díjakat jogszabályi rendelkezések írták elő, azonban pusztán abból, hogy a hatósági árszabásra tekintettel a GKM rendelet hatályba lépését követően az adott rendelet szerinti díjakat kellett alkalmazni, nem következik, hogy ezt a felek közötti szerződéses jogviszonyon kívüli felelősséget alapító kötelelemkeletkeztető jogi tényként lehetne értékelni.

A GKM rendelet 8. § (1) bekezdése értelmében az alperest valóban terhelte azonosítási, (2) bekezdése szerint pedig díjkülönbözet visszafizetési kötelezettség. Az alperes e kötelezettségei jogszabályváltozásra visszavezethetően ugyan, de csak a felek szerződésének keretei között értelmezhetők, a kötelezettségek megszegése így szerződésszegés. A felperes rendszerhasználati díj túlfizetésből eredő perbeli követelése ezért az alperes szerződésszegő magatartásából vezethető le. A szerződés megszegése folytán az alperes a Ptk. 318. § (1) bekezdése és annak utaló szabálya révén a 339. § (1) bekezdése alapján kártérítés fizetésére köteles.

A felek között mindvégig elszámolási vita volt, a felperes kereseti kérelmében érvényesített, a jogszabály által előírt díjak egyedi szerződésben való alkalmazási kötelezettségének a megsértése - a jogerős ítéletben foglalt érveléssel ellentétben - nem érvénytelenségi, hanem szerződésszegési jogkövetkezményt von maga

után.

A fentiek szerint helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy a peres felek közötti jogvita a felek hálózathasználati szerződéséből fakad. A szerződéses jogviszonyban alakult ki a díjfizetéssel összefüggő elszámolási vita, ami kétség kívül megelőzhető lett volna azzal, ha az alperes időben elvégzi a GKM rendelet által kötelezően előírt azonosítást, vagy ennek hiányában azt a felperes hamarabb észleli és terjeszti elő a rendszerhasználati díj visszatérítési igényét. Ezek hiányában azonban az igény bírósági úton történő érvényesítésére csak az elévülési időn belül kerülhet sor.

A VET 59. § (6) bekezdése abban az esetben írja elő a Ptk. megfelelő rendelkezéseinek alkalmazási kötelezettségét a szerződések érvénytelensége és a szerződések vonatkozásában fennálló felelősség tekintetében, amennyiben maga a VET eltérő rendelkezést erről nem tartalmaz. Miután a VET 60. § (3) bekezdésének a felperesi igény keletkezésekor hatályos szövege értelmében a hálózathasználati szerződésből eredő igények egy év alatt évülnek el, e szabályt ilyen eltérő rendelkezésnek kell tekinteni, azaz a lex specialis elve értelmében a Ptk-ban szabályozott általános ötéves elévülési időhöz képest – többek között – a rendszerhasználati díjak megfizetésével és visszakövetelésével kapcsolatos igények bíróság előtti érvényesítésére a speciális rendelkezés szerinti egy éves elévülési idő az irányadó.

Az alperes az azonosítás elvégzését követően a speciális elévülési időre tekintettel a díjkorrekciót elvégezte, többletként számlázott összeget a felperes részére visszautalt. Az ezt megelőző időszakra vonatkozó díjak visszafizetését ugyanakkor a felperes bíróság előtt nem követelheti, hiszen a VET 60. § (3) bekezdésében foglalt egyéves elévülési idő a perindításig eltelt. Ezért a bíróság a VET 60. § (3) bekezdésébe és a Ptk. 325. § (1) bekezdésébe ütköző módon kötelezte az alperest ezen elévült követelés megfizetésére.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a jogszabályoknak megfelelő ítéletet hozott, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, s a keresetet elutasította.

A Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a peresztes felperest az elsőfokú és a fellebbezési perköltség, valamint a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

Budapest, 2015. november 19.

*Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos
Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró*